

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

д 7.07.2026

пгт Аксубаево

КАРАР

№

37

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында гражданнар
оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне раслау хакында**

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау хакында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы, «Россия Федерациясе Хөкүмәтенен кайбер актларына үзгәрешләр кертү турында» 2026 елның 19 гыйнварындагы 7 номерлы карарлары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрэндәге ПУ-598 номерлы Татарстан Республикасы Президенты Указы белән, Аксубай муниципаль районы Уставы нигезендә **КАРАР:**

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында кушымтада бирелә торган Нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының интернет челтәрендәге рәсми сайтында (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>).
4. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуну Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә йөкләргә.

Аксубай муниципаль
районы башлыгы

А.М. Мингулов

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫН ОЕШТЫРУ
ҺӘМ АЛЫП БАРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Әлеге Нигезләмә “Гражданнар обороны турында”гы 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, “Россия Федерациясендә гражданнар обороны турындагы Нигезләмәне раслау турында” Россия Федерациясә Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрендәге 804 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрендәге ПУ-598 номерлы “Татарстан Республикасында гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне раслау турында”гы Указы, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының “Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне раслау турында” 2008 елның 14 ноябрендәге 687 номерлы боерыгы нигезендә эшләнә һәм гражданнар оборонын алып баруга эзерлекнең төп юнәлешләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында гражданнар обороны буенча төп чараларны (алга таба - Аксубай муниципаль районы) билгели.

2. Гражданнар обороны буенча чаралар Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонын алып баруга һәм алып баруга эзерлек кысаларында Аксубай муниципаль районында оештырыла.

3. Гражданнар оборонын алып баруга эзерлек халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә мобилизация чорында, хәрби хәл чорында, сугыш вакытында килеп чыга торган хәвеф - хәтәрләрдән яклауга эзерлек чараларын алдан үтәүдән гыйбарәт һәм гражданнар обороны мәсьәләләре буенча төп чараларны, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча төп чараларны күздә тоткан еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба-төп чаралар планы) Аксубай муниципаль районында.

4. Аксубай муниципаль районының агымдагы елга төп чаралар планы ел саен Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм гражданнар обороны бурычларын һәм Татарстан Республикасы буенча Гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү бурычларын хәл итәргә махсус вәкаләтле орган - Россия Федерациясә Гражданнар обороны эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый зыяннарны бетерү министрлыгының Баш идарәсә белән килештерелә. Татарстан Республикасы буенча бәла-казалар.

Гражданнар оборонын алып баруга һәм алып баруга эзерлек буенча төп чараларны планлаштыру Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу нәтижәсендә Аксубай муниципаль районы территориясендә зарарлы факторлар халыкка, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә йогынты ясаган яисә мондый куркынычның ихтималы булган төрле төр коралларны куллану (йогынты ясау) яки куллану (йогынты ясау) нәтижәсендә килеп чыгарга мөмкин булган вәзгыятьне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонын алып баруга эзерлек әлеге нигезләмә белән билгеләнә һәм Аксубай муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлардан саклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Муниципаль дәрәжәдә гражданның оборонасын алып бару Аксубай муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Аксубай муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне мобилизация чорында, хәрби хәл гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлардан саклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы Гражданнар оборонасы буенча чараларның күләмен, оештырылуын, тәмин итү тәртибен, үтәү ысулларын һәм вакытларын билгели.

Тыныч вакытта гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү чараларын үтәү гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итү идарә органы, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләре нигезендә көчләр, чаралар, Гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запаслары булдыра һәм аларны үз эченә ала, Гражданнар оборонасы буенча чаралар планлаштыра һәм гамәлгә ашыра.

8. Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча, гражданнар оборонасы буенча башкарыла торган чараларның характерына карап, түбәндәге төрдәге коткару хезмәтләре төзелергә мөмкин: медицина, инженер, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннарны һәм үсемлекләрне яклау, хәбәр итү һәм элемент, мәдәни кыйммәтләрне яклау, автотранспорт, сәүдә һәм туклану, шулай ук башкалар. Күрсәтелгән хезмәтләрнең оешмасы һәм эшчәнлек тәртибе аларны төзүче органнар һәм оешмалар тарафыннан коткару хезмәтләре турындагы тиешле нигезләмәләрдә билгеләнә.

Коткару хезмәтләренең төре һәм саны Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган бурычларның күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

9. Эвакуацияләнгән халыкны кабул итү һәм урнаштыру чараларын оештыру, планлаштыру, эзәрләү һәм тәмин итү өчен Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетында тыныч вакытта алдан эвакуацияләү комиссиясе төзелә. Комиссия рәисе-Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты жетәкчесе урынбасары. Комиссиянең эш тәртибе Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты жетәкчесе тарафыннан расланган кабул итү эвакуация комиссиясе турында Нигезләмә белән билгеләнә.

10. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларында катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерү өчен тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турында карарны Аксубай муниципаль районының Гражданнар оборонасы жетәкчесе үзе төзөгән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

11. Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасына гомуми жетәкчелек итү Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты жетәкчесенә йөкләнә.

Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданныр оборонасы буенча чараларны планлаштыру, оештыру һәм үтәү, шулай ук халыкны һәм матди байлыкларны яклау өчен шәхсэн жаваплы.

12. Аксубай муниципаль районында гражданныр оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып Башкарма комитетның Гражданныр оборонасы һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсе (алга таба — вәкаләтле бүлекчә) тора, ул Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә.

Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты вәкаләтле бүлекчәне туплый, анын функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Вәкаләтле бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданныр оборонасы буенча чараларны оешкан төстә гамәлгә ашыруны тәмин итү максатларында, тыныч һәм сугыш чорындагы куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итүне дә кертеп, Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданныр оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю (алга таба — мәгълүмат) һәм аны алмашу оештырыла.

Күрсәтелгән мәгълүматны жыю һәм алмашу «Аксубай муниципаль районының гражданнырны яклау идарәсе» (алга таба — Идарә) муниципаль казна учреждениесә тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Идарә жыелган мәгълүматны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына тапшыра.

14. Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданныр оборонасы чаралары Россия Федерациясә Конституциясә, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясә Президентының, Россия Федерациясә Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасы Рәисенен, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, шулай ук әлегә Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты Гражданныр оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

15.1. Гражданныр оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү:

Аксубай муниципаль районы халкын мобилизация чорында, хәрби хәл гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләрдән саклану ысулларына әзерләүне оештыру;

Аксубай муниципаль районының Гражданныр оборонасы һәм коткару хезмәтләре (алга таба-формалаштыру һәм хезмәт) чараларын үтәүне тәмин итү буенча штаттан тыш һәлакәттән коткару формированиеләре, штаттан тыш формированиеләр шәхси составын әзерләү;

Гражданныр оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар уздыру;

Аксубай муниципаль районы территориясендәге оешмалар формированиеләре һәм хезмәтләренен хезмәткәрләрен, шәхси составын әзерләүгә оештыру-методик житәкчелекне һәм тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

Гражданныр оборонасы буенча уку-консультация пунктларын төзү, жиһазландыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук халыкның тиешле төркемнәрен курсларда уку-тәлим һәм халыкка гражданныр оборонасы өлкәсендә консультация хезмәтләре күрсәтү;

Гражданныр оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү;

халыкка хәбәр итүнең муниципаль системаларын төзү, реконструкцияләү һәм файдалануга даими әзерлек халәтендә тоту;

кешеләр күпләп була торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм мәғлүмат бирүнен махсуслаштырылган техник чараларын урнаштыру;

элемент чөлтәрләреннән, радио-, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар чараларыннан, «Интернет» мәғлүмат — телекоммуникация чөлтәреннән һәм мәғлүмат тапшыруның башка техник чараларыннан комплекслы файдалану;

муниципаль дәрәжәдә гражданның оборонасы өлкәсендә мәғлүмат жыю һәм аны алмашу.

15.3. Халыкны эвакуацияләү, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне яклау мәсьәләләре буенча:

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне имин районнарда эвакуацияләү чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткөрү;

эвакуацияләнүче халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне кабул итү өчен урнаштыру районнарын эзерләү;

эвакуация комиссияләре һәм жыелма эвакуацион пунктлар булдыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка индивидуаль һәм күмәк яклау чаралары бирү буенча:

гражданның оборонасының гамәлдәге саклану корылмаларын һәм аларның инженер-техник җиһазларын төзү, саклап калу, аларны билгеләнеше буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту һәм аларга техник хезмәт күрсәтү;

тыныч вакытта һәм гражданның оборонасын халыкны ышыклау өчен тирәнәйтелгән биналарны һәм җир асты киндәгенен башка корылмаларын эзерлеккә китергәндә җайлаштыру;

билгеләнгән срокларда гадиләштерелгән эчке җиһазлары һәм иң гади ышык урыннары булган гражданның оборонасының тиз төзәләр торган саклау корылмаларын төзү ;

гражданның оборонасының саклау корылмаларында һәм җир асты киндәгенен башка корылмаларында халыкны ышыклауны тәмин итү;

билгеләнгән саклау сроклары беткәч халыкка индивидуаль яклау чараларын туплау, саклау, файдалану (яңарту) һәм бирү;

билгеләнгән срокларда халыкка күмәк яклау чараларын тәкдим итүне оештыру.

15.5. Яктылык һәм маскировканың башка төрләре буенча:

тиешле режимнар кертелгәндә мәҗбүри маскировкаланарга тиешле объектлар, оешмалар һәм инфраструктура исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы буенча төркемнәргә кертелгән территорияләргә комплекслы маскировкалауны гамәлгә ашыру планнарын эшләү;

объектларны яктылык маскировкасы режимына күчерү һәм маскировкалауның башка төрләрен үткөрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын булдыру һәм тоту һәм даими эзерлек халәтендә тоту.

15.6. Мобилизация чорында, хәрби хәл гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлар килеп чыккан очракта һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданның оборонасының кирәкле көчләрен һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дүрләт системасын булдыру, җиһазландыру һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкаруны һәрьяклап тәмин итү өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту.

15.7. Мобилизация, хәрби хәл кертелгәндә барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләр нәтижәсендә зыян күргән халыкның тормышын беренче чиратта тәмин итү буенча, сугыш вакытында яки сугыш вакытында.

халыкның тормышын беренче чиратта тээмин итүнең төп төрләрэн планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка ресурслар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту һәм булдыру;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күрүче халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дәвалау учреждениеләрәндә Зыян күрүчеләрне эвакуацияләү;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

торахсыз калган халык санын билгеләү;

сакланып калган торах фондын инвентаризацияләү һәм аның торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аннан файдалану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләнדרү учреждениеләрәндә, вакытлыча торахларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ. б.) урнаштыру, шулай ук сакланып калган торах фондының булган мәйданына урнаштыру;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Мобилизация, хәрби хәл керткәндә барлыкка килә торган куркынычлар нәтижәсендә зыян күргән янгыннарға каршы көрәш буенча, сугыш вакытында яки сугыш вакытында.

муниципаль янгыннан саклануны булдыру һәм аның эшчәнлеген оештыру, Гражданнар оборонасы өлкәсендә аны эзерләүне оештыру һәм янгыннан саклануның башка төрләре белән үзара хезмәттәшлек итү;

һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр уздырыла торган районнарда һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка төрле пычрануга (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиациядән саклану режимнарын кертү;

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивацияләүче, дегазацияләүче һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан булдыру;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү өчен көчләр булдыру һәм аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча чаралар үткәрүне оештыру.

15.11. Мобилизация, хәрби хәл кертелгәндә килеп чыга торган куркынычлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда сугыш вакытында яки сугыш вакытында тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазландыру, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

Гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, юл хәрәкәте иминлеген тээмин итү;

һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренә тоткарлыксыз хәрәкәт тээмин итү;

зыян күрү учакларында үткөрү режимын гамэлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

Эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны, шартнамәләр буенча юридик һәм физик затларның мөлкәтен саклауны көчәйтү, караусыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләрнең эшләвен ашыгыч торгызу мәсьәләләре буенча:

коммуналь хезмәтләрнең сугыш чоры шартларында эшләүгә әзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

су агызуны һәм канализацияне газ, энергия, су белән тәмин итүнең зарарланган системаларын ремонтлау өчен җайланмалар запасларын һәм запас частьләр булдыру;

суны чистарту, төчеләндерү һәм транспортировкалау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрендә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

халыкны коммуналь тәмин итүне оештыру өчен резервуарлар һәм сыеклыклар, жыю-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакалары, җайланмалар һәм техник чаралар булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәтләрне ашыгыч күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, Күмү урыннарын билгеләү;

мәтләрне күмү чараларын тәмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру, әзерләү һәм әзерлеген тәмин итү, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында;

һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күмү (Күмү) урыннарын җиһазлау;

мәтләрне эзләү, аларны табу урыннарын теркәү, һәлак булганнарны чыгару һәм беренчел эшкәртү, танып белү һәм документлаштыру, һәлак булганнарны күчереп йөртү һәм күмү эшләрен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелек оештыру.

15.14. Мобилизация чорында, хәрби хәл гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында барлыкка килә торган куркынычлар булганда халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча;

тыныч һәм сугыш вакытында икътисад объектлары эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләр төзү һәм аларның эшен оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләре нигезендә рациональ урнаштыру;

тыныч һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

сугыш вакытында эшен дәвам итә торган икътисад объектларында һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, әзерләү һәм уздыру;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документациянең иминият фондын булдыру;

заманча зарарлану чаралары тәсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлеген арттыру.

15.15. Гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими әзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча:

Гражданнар оборонасы көчләрен заманча техника һәм җиһазлар белән булдыру һәм җиһазландыру;

Гражданнар оборонасы көчләрен гамәлләргә әзерләү, Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткөрү;

Гражданнар оборонасы көчлөренәң гамәлләре планнарын планлаштыру;

Гражданнар оборонасы көчлөрен һәм чараларын үзара хезмәттәшлек итү һәм жәлеп итү тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

16. Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын финанслау гамәлдәге кануннар нигезендә гамәлгә ашырыла.